

Алещенко В. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ЙОГО УСПІШНОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах виживання та успішне функціонування гарантоване лише тим підприємствам, які проводять порівняння своїх доходів з витратами і розміром вкладеного капіталу, виробляють конкурентоспроможну продукцію в оптимальних об'ємах. Якщо підприємство орієнтовано на те, щоб будь-якою ціною досягти поставлених планів та виробляти більше – це прямий шлях до банкрутства [4]. Тому кожному економічному суб'єкту для покращення результатів свого функціонування необхідно прагнути до підвищення економічної ефективності діяльності, що здійснюється на основі виробництва більш якісної продукції, раціонального використання ресурсів та зростання прибутковості [1].

У період посилення конкурентної боротьби завданням будь-якої діяльності є «отримання максимального результату при мінімумі витрат». З точки зору економіки досягти такого досить важко. Найчастіше підвищення ефективності досягають двома альтернативними шляхами:

- досягненням максимального результату при фіксованому обсязі витрат;
- досягненням мінімуму витрат при фіксованому обсязі результату [3].

Таким чином, для того щоб забезпечити підвищення економічної ефективності господарської діяльності, необхідно розглянути показники за якими вона визначається. Система показників ефективності дає оцінку використання всіх ресурсів підприємства, а також містить всі загальноекономічні показники. Виділяють три групи показників:

1. Узагальнюючі показники економічної ефективності діяльності підприємства, які відображають досягнення мети розвитку (підвищення частки на ринку, отримання прибутку) і конкурентних успіхів (виражається якістю продукції, ціною, за якою стала можлива реалізація). До цієї групи відносяться

показники норми прибутку та рівень рентабельності, які розраховуються віднесенням отриманого прибутку до величини спожитих ресурсів.

2. Показники ефективності використання трудових ресурсів, що характеризуються результативністю витрат праці і визначаються її продуктивністю.

3. Показники ефективності використання основних фондів та оборотних активів. Ці показники характеризують інтенсивність застосування основних засобів та ділову активність підприємства і визначаються співвідношенням об'єму реалізованої продукції з відповідною величиною ресурсів (вартістю основних фондів або оборотних активів) [2].

Важливо, щоб розрахунок показників економічної ефективності діяльності підприємства вівся безперервно: на стадії проекту плану та його затвердження, а також по мірі його виконання [6].

Практичне використання системи показників економічної ефективності, а також аналіз отриманих результатів дозволить:

- своєчасно та точно знайти і врахувати чинники, які вплинули на отриманий прибуток по окремим видам вироблених товарів і послуг, що надаються;
- якісно, швидко та професійно оцінити результативність діяльності як окремих структурних підрозділів, так і підприємства в цілому;
- визначати витрати господарської діяльності і тенденції їх зміни, що необхідно для розробки цінової політики підприємства;
- зорієнтувати підприємство на інтенсивних шлях розвитку і досягнення більш високого рівня економічної ефективності в динаміці;
- виявити резерви подальшого удосконалення господарської діяльності на основі впровадження науково-технічного прогресу, сучасних технологій та покращення організації діяльності підприємства;
- знайти оптимальні шляхи вирішення проблем підприємства і отримання прибутку у найближчій і віддаленій перспективі, і як наслідок – забезпечити сталий розвиток підприємства [5].

Отже, в умовах гострої конкуренції економічні успіхи економічного суб'єкта, стійке зростання залежать від здатності персоналу забезпечити

економічну ефективність діяльності підприємства. Тому важливо, щоб оцінка показників ефективності проводилась постійно, що допоможе встановити міру досягнення цілей підприємства та ухвалити відповідні рішення щодо підтримки й подальшого розвитку його функціонування.

Список використаних джерел:

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник / І. М. Бойчик. – Київ: Кондор, 2016. – 378 с.
2. Гринько Т. В. Наукові підходи до оцінки ефективності діяльності суб`єктів підприємництва / Т. В. Гринько, Д.Д. Головка // *Modern economics*, 2018. – № 11. – С. 51-57. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-08).
3. Гринько Т. В. Проблеми забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства / Т. В. Гринько, А. В. Дудніченко // *Економічний простір: Збірник наукових праць*, 2019. – № 142. – С. 141-149.
4. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 352 с.
5. Мочалов Н. А. Оценка эффективности и совершенствования системы качества предприятия / Н. А. Мочалов, Д. М. Темкин, Т. М. Полховская // *Методы менеджмента качества*. – 2001. – № 10. – С. 17–24
6. Синіговець О. М. Сучасні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства / О. М. Синіговець // *Збірник наукових праць Вісник НТУ «ХП»*. – 2010. – № 58 : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – С. 8-13.